

AP1: KRAV I MÅLRETTET KVÆLSTOFREGULERING - SCENARIEBEREGNINGER FOR SVINEBEDRIFT PÅ LERJORD

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I denne artikel gennemgås mulighederne for opfyldelse af krav i den målrettede kvælstofregulering i 2019, samt scenarieberegninger for en svinebedrift på lerjord med en høj andel af vintersæd.

I efteråret 2019 skal der etableres ca. 142.000 ha målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder, som en del af indsatsen i den målrettede regulering frem mod 2021.

Læs mere om målrettet regulering 2019-2021 [her](#), og tilskud til målrettet kvælstofregulering i 2019 [her](#).

I 2019-2021 kan indsatsbehovet enten opfyldes ved målrettede efterafgrøder eller alternativer, se tabel 1. I den frivillige tilskudsrunde er det muligt at søge tilskud til de målrettede efterafgrøder eller alternativer med et tilskud på 529 kr. pr. ha efterafgrøde. Hvis der ikke bliver etableret tilstrækkeligt med frivillige efterafgrøder kan det medføre krav om obligatoriske efterafgrøder uden kompensation.

Tabel 1. Alternativer til målrettede efterafgrøder

Alternativ til efterafgrøder*	Fra alternativ til efterafgrøder
Mellemafgrøder	2 ha til 1 ha efterafgrøder
Tidlig såning af vintersæd	4 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer	1 ha til 1 ha efterafgrøder

Braklagte arealer langs vandløb og søer (kan ikke anvendes i 2019, da alternativet ikke har effekt på grundvand)	0,25 ha til 1 ha efterafgrøder
Flerårige energiafgrøder	0,8 ha til 1ha efterafgrøder
Reduktion af bedriftens samlede N-kvote	93/150 kg N til 1 ha efterafgrøder
Afbrænding af fiberfraktion i husdyrgødning	Forarbejdet husdyrgødning svarende til 870 kg N til 1 ha efterafgrøder

*) Alternativerne til målrettede efterafgrøder skal overholde samme krav som der gælder for samme alternativer til pligtige efterafgrøder. Kravene er beskrevet i vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2018/2019, afsnit 7.6

SCENARIEBEREGNING FOR SVINEBEDRIFT PÅ LERJORD

Ved hjælp af regnearket "[Økonomisk optimering ved krav om efterafgrøder](#)" vises der i denne artikel scenarieberegninger af den økonomiske konsekvens ved krav målrettede efterafgrøder, og øvrige krav til efterafgrøder (pligtige- og MFO-efterafgrøder) for en svinebedrift på lerjord, JB5-6. Scenarieberegningerne sammenligner den økonomiske konsekvens ved valg af efterafgrøder og forskellige alternativer til målrettede efterafgrøder.

OM BEDRIFTEN

En svinebedrift med 310 ha, heraf 300 ha efterafgrødegrundareal og omdriftsareal, er beliggende i et område med krav om 15 pct. målrettede efterafgrøder i 2019, svarende til et krav om 45 ha målrettede efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder.

Bedriften udbringer årligt ca. 140 kg total-N i husdyrgødning, og har derfor et krav om 14 pct. pligtige efterafgrøder, svarende til 42 ha efterafgrøder, der kommer ud over kravet til målrettede efterafgrøder. Bedriftens arealer ligger ikke i et område med krav om husdyrefterafgrøder.

Bedriften har samtidig et MFO-krav på 5 pct. af omdriftsarealet på 300 ha, svarende til 15 ha MFO. Bedriften opfylder MFO-kravet med 5 ha MFO-slåningsbrak og resten med MFO-efterafgrøder (der også tæller som pligtige efterafgrøder). MFO-brakken ligger placeret på ukurante og små arealer, og langs skov. Det vurderes, at det alternative udbytte, ved dyrkning af disse arealer, er 50 hkg/ha. Der er udlagt ekstra MFO, så MFO-kravet kan overholdes hvis MFO-efterafgrødearealer underkendes i en kontrol.

BEDRIFTENS OVERVEJELSER I FORHOLD TIL EKSTRA EFTERAFGRØDER OG ALTERNATIVER TIL EFTERAFGRØDER

Virkemiddel	Overvejelser på bedriften
-------------	---------------------------

Efterafgrøder	Sædskiftet på bedriften består primært af vintersæd og vinterraps. Arealet med vårsæd svarer til kravet om MFO/pligtige efterafgrøder (42 ha). Bedriften har ikke problemer med græsukrudt. Det vil sige, at flere efterafgrøder kræver en sædskifteændring fra vintersæd til vårsæd på bedriften. En sædskifteændring vurderes at medføre et lavere udbytte på ca. 20 hkg/ha, da bedriftens gennemsnitlige udbytte i vintersæd er 80 hkg/ha, og udbyttet i vårsæd er 60 hkg/ha. Kornavlén opfodres på bedriften. Proteinindholdet i kornet har betydning for bedriften dækningsbidrag, da manglende protein skal erstattes af indkøbt soja. Der indregnes derfor en værdi svarende til 3,5 kr. pr. procent protein pr. mistet hkg på grund af sædskifteændring.
Mellemafgøder	Bedriften har tidligere prøvet at så mellemafgøder uden stort held. Der er som udgangspunkt derfor ikke ønske om at anvende alternativet mellemafgøder.
Tidlig såning af vintersæd	Det vurderes, at der i et efterår med normalt høsttidspunkt, kan etableres ca. 40 ha tidlig sået vintersæd (såning senest 7. september).
Braklagte arealer	Bedriften har udlagt 5 ha med MFO-brak på bedriftens ukurante arealer. Hvis der skal udlægges mere brak, er det regulære dyrkede arealer der skal tages ud af drift, og det mistede udbytte vurderes til at være i gnsn. 80 hkg/ha.
Flerårige energiafgøder	Er ikke aktuelt for bedriften, da der ikke er energiafgøder på bedriften.
Reduktion af bedriftens samlede N-kvote	Den fulde N-kvote anvendes på bedriften. Hvis N-kvoten skal nedsættes, skal værdien af protein i kornet medregnes.
Afbrænding af fiberfraktion	Er ikke aktuelt for bedriften, da der ikke afbrændes fiberfraktion.

BEREGNING AF ØKONOMISK KONSEKVENNS AF KRAV OM MFO, PLIGTIGE OG MÅLRETTEDE EFTERAFGRØDER

MFO-krav: Opfyldes før og efter krav om målrettede efterafgrøder med 5 ha brak + MFO-efterafgrøder

Pligtige efterafgrøder: Opfyldes før og efter krav om målrettede efterafgrøder med efterafgrøder

Målrettede efterafgrøder:

Scenarie	Virkemiddel	Antal	Ændring i dækningsbidrag efter stykomkostninger og variable maskin- og arbejdsomkostninger*	
			Som følge af krav om MFO, pligtige og målrettede efterafgrøder **, ***	
			Kr/ha dyrket areal	
			Med tilskud på 529 kr. pr. ha målrettet efterafgrøde	Uden tilskud på 529 kr. pr. ha målrettet efterafgrøde
1	Efterafgrøder	45 ha	-212 kr./ha	- 289 kr./ha
2	Nedsat N-kvote	11,2 pct. nedsat	-71 kr./ha	- 148 kr./ha
3	Brak	45 ha	-797 kr./ha	- 874 kr./ha
4	Efterafgrøder + tidlig sået vintersæd	35 ha +40 ha tidlig sået	-167 kr./ha	- 244 kr./ha
5	Nedsat N-kvote + tidlig sået vintersæd	8,8 pct. nedsat -40 ha tidlig sået	-49 kr./ha	-126 kr./ha
6	Brak + tidlig sået vintersæd	35 ha brak40 ha tidlig sået	-622 kr./ha	- 699 kr./ha

*) Variable arbejds- og maskinomkostninger dækker løn, energi og vedligehold (ikke forrentning og værditab). **) Der er regnet med en kornpris på 125 kr./hkg korn. ***) Der er regnet med, at der er plads til pligtige- og MFO-efterafgrøder i sædskiftet, svarende til 42 ha vårsæd i nu-situation. Øvrige efterafgrøder (=målrettede efterafgrøder) kræver sædskifteændring fra vintersæd til vårsæd.

Se **udskrift for scenarie 1, 2 og 3** i fra regneværktøjet "Økonomisk optimering ved krav om efterafgrøder".

Som det ses, af scenarieberegningerne, så medfører krav om efterafgrøder nedsat dækningsbidrag både med og uden tilskud til målrettede efterafgrøder, og ændringen i dækningsbidrag i de viste scenarie-beregninger varierer betydeligt. Valg af nedsat N-kvote medfører det mindste tab på ca. 70 kr. pr. ha dyrket areal (22.000 kr. totalt for bedriften) og valg af brak det største tab på ca. 800 kr. pr. ha dyrket areal (247.000 kr. totalt for bedriften). Hvis ikke der søges tilskud til målrettede efterafgrøder øges tabet med ca. 77 kr. pr. ha dyrket areal, svarende til et samlet tilskud på 529 kr. pr. ha målrettet efterafgrøde * 45 ha (23.805 kr.) fordelt på 310 ha dyrket areal.

I scenarieberegningerne er der regnet med en kornpris på 125 kr. pr. hkg, hvor højere kornpriser vil øge tabet og omvendt vil lavere priser mindske tabet.

Find **tommelfingerregler for valg af virkemiddel** ved målrettet kvælstofregulering på planteavls/svinebrug.

© 2021 - SEGES Projektsitet